

lila, druhá ji zamítla s tímto odůvodněním: V úvahu by mohlo přijít pouze ustanovení § 20 pokud se týče 61 knih. zák. Než není zde předpokladu ani toho, ani onoho ustanovení. Nejednáť se s hlediska § 20 knih. zák. o vyznačení osobních poměrů najmě obmezení v disposičním právu žalované a neodporuje žalobce s hlediska § 61 knih. zák. povolenému vkladu spoluvlastnictví žalované z důvodu neplatnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nejde tu, jak dovolací stěžovatel tvrdí, o zkrácení jeho knihovních práv dle § 61 knih. zák., neboť zajisté obsahuje manželská a dědická smlouva, hledíc k ustanovení § 32 lit. b) knih. zák. jeho prohlášení, že svoluje ku vkladu vlastnického práva na ideální polovici usedlosti pro žalovanou, a nemohl proto žalobce vkladem, ve smyslu tohoto jeho svolení knihovním soudem nařízeným, býti na svých knihovních právech zkrácen. Poněvadž žalobce nepopírá ani původní platnost manželské a dědické smlouvy, ani platnost knihovního vkladu, na jejím základě povoleného, nýbrž žalobní svůj nárok odvozuje z právního důvodu, teprve později vzniknuvšího, jest zřejmo, že není tu žádného z případů v § 61 knih. zák. uvedených, a byla proto dovolací stížnost zamítnuta.

Čís. 299.

Zabavení zboží státem za dopravy jde bez ohledu na přechod nebezpečí na účet majitele zboží.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv. I 481/19.)

Firma A domáhala se žalobou na firmě B zaplacení tržové ceny za vagon uhlí, dne 8. září 1918 z Haliče na žalovanou firmu odeslaný, na cestě však dne 12. září 1918 topírnami státní dráhy v Mor. Ostravě zabraný. Žaloba byla všemi třemi stolicemi zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Místem plnění byly doly v Haliči, kde se uhlí těžilo, odtud bylo zboží zasláno žalovanému. Dle čl. 345 obch. zák. nese tíž nebezpečí, které stihne zboží při provozu. Zákon má tu však na mysli taková nebezpečí, která jednak jsou spojená s provozem (Gefahren des Transportes), jednak jsou při pravidelném běhu věcí předvídatelná. Než zde bylo zboží s ohledem na mimořádné poměry, válkou vyvolané, z vyšších ohledů státních správou státní t. j. topírnou státních drah zabaveno a pro účele státní upotřebeno. Takovéto mimořádné nebezpečí stihá dle zásady § 1311 obč. zák. majitele zboží, a majitelem zboží byl tehdy žalobce, neb nevydav žalovanému duplikát nákladního listu, mohl před dojitím zboží do stanice určené a před odevzdáním nákladního listu dispo-

novati se zbožím pouze sám a jen on jest oprávněn na státní správě reklamovati, že zboží zaslané nedošlo a bylo jí zabaveno a odejmuto (čl. 402 a 405 obch. zák. a § 99 II./1 železničního dopravního řádu.) Když tedy zboží žalovaného nedošlo a týž nenese nebezpečí mimořádné ztráty zde nastalé, není k zaplacení tržové ceny za uhlí mu nedodané a jím nepřijaté povinen.

Čís. 300.

Rozdrobení akcie neb akciového podílu na ideelní části jest vůči společnosti bez právního účinku, byť i bylo valnou hromadou schváleno a do knihy akcionářů zapsáno.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv II 200/19.)

František Z. a Josef Z. domáhali se žalobou, podanou na akciovou společnost A výroku o neplatnosti usnesení valné hromady. Oprávněnost k žalobě odůvodňovali tím, že jsou spoluvlastníky dílčí akcie čís. 1 b) a 4 b) a žalobce František Z. vlastníkem akcie čís. 2. Prvá stolice žalobu zamítla. Důvody: Žalobci nejsou akcionáři žalované společnosti a nepřisluší jim právo, proti uvedené valné hromadě činiti odpor. Směrodatným jest v tomto směru čl. 207 obch. zák. a §§ 3 a 4 stanov žalované společnosti. Dle článku čís. 207 obch. zák. jsou akcie a dílčí akcie nedělitelné. Dle § 3 stanov jest přípustno, akcie znějící na 20.000 K dělití pouze na dvě dílčí akcie po 10.000 K. Dle § 4 stanov lze akcie převést na jiného jen s povolením a usnesením valného shromáždění akcionářů a, pokud valné shromáždění akcionářů převod akcie nepovolilo, pokládá se za vlastníka ten, kdo v akciové knize jest zapsán. Co se týče především dílčích akcií 1 b) a 4 b), byly tyto dílčí akcie ještě děleny na další dva díly a sice jest dílčí akcie 1 b) dále dělena mezi Františkem S. a Františkem Z. a dílčí akcie 4 b) mezi Josefem Z. a Antonínem Z., takže by každému příslušela jedna čtvrtina. Takovéto drobení akcie jest však proti stanovám a proti zákonu. Majitelem dílčí akcie může býti pouze jedna osoba, buď fysická nebo právnická (Staub Pisko II. vydání str. 585). Provádě-li vlastník takové poloviční akcie další dělení své polovice, nemá to vůči společnosti žádného významu a žádné platnosti a jest dokonce pochybné, zda to může mít vůbec nějakého právního významu, když jest to zakázané a protizákonné; v nejpříznivějším případě může však provádění takového dělení utvořiti pouze právní poměr mezi akcionářem a onou osobou třetí, které akcionář popustil právo na onu dílčí akci. Tento vnitřní poměr mezi akcionářem a onou třetí osobou se však netýká společnosti. Že akcionář svou dílčí akci dále drobil, nemusí společnost oznámiti, společnost nemůže o tom ani se usnášeti a jest to lhostejno, zdali to společnosti jest vůbec známo čili nic. Není přípustno odchýliti se od předpisů stanov, neboť by povstala nejistota, kdyby se mohlo libovolně od předpisů stanov upustiti, stanovy byly by vůbec zbytečnými. Zde však dokonce další drobení i zákon (čl. 207 obch. zák.) zakazuje. Stanovisko žalobců, že dělení se nestalo hmotně, nýbrž žalobci jsou ideelní spoluvlastníci dílčí akcie, není správné, než ani takové dělení není pří-